

Program våren 2018

Allmänt kring exkursionerna

Anmälan

Anmälan görs på telefon om inget annat anges, se respektive exkursion. För att alla ska ha en chans att komma med är det maximalt två vuxna som kan anmälas samtidigt. Vissa exkursioner blir snabbt fulltecknade. Först till kvarn gäller! För deltagande i exkursioner gäller generellt att man är medlem i StOF. Undantag är dagsutflykter utan föransmälan, samt ungdomar under 21 år. För att underlätta planeringen är vi tacksamma för anmälan och avgift i så god tid som möjligt. Vid senare anmälan kan vi inte garantera att du kan följa med, även om det finns platser kvar, beroende på tillgången på sängplatser på resmålet. På vissa dyrare långresor tar vi ut en anmälningsavgift för att täcka eventuella kostnader i samband med återbud.

Avgifter

Generellt tar vi inte ut någon avgift för endagsexkursioner, förutom de som sker i samarbete med Studieförbundet. På längre resor över en eller flera dagar tar vi ut avgift för att täcka de kostnader som uppkommer för resans genomförande. Detta anges i så fall under respektive programpunkt.

Betalning

Betalning sker till angivet plusgiro- eller bankkonto och mottagare. Anmälningsavgiften 300 kr betalas in direkt vid anmälan. Om inte annat anges ska resterande betalning ske snarast efter anmälan, dock senast 21 dagar före avresedatum. Är betalningen inte mottagaren tillhanda denna dag ställs platsen till förfogande för första reserv. Kom ihåg att notera namn och exkursion när du gör din inbetalning.

Ungdomsrabatt

Berättigad till ungdomsrabatt är den som inte fyllt 21 år. Om alla ungdomsplatser på en exkursion är bokade ges givetvis möjlighet att åka med om det finns plats, men då betalas full avgift.

Priser

Priserna är ibland angivna som cirkapriser. Detta kan bl.a. bero på reservation för större prisändringar på drivmedel. Det kan också bero på att exkursionens omfattning inte är helt klar när programmet publiceras. Exakt pris ska anges av den som tar emot anmälan.

Resa

Vid exkursioner med privatbil utgår ersättning till bilförare med 18:50 kr/mil. Vid behov äger bilförare förtur. Programmet trycks innan SL:s definitiva turlistor fastläggs. Oftast stämmer angivna tider, men för säkerhets skull kan du kolla med exkursionsledaren gå i på SL:s hemsida www.sl.se eller ringa SL:s kundtjänst, tel. 08-600 10 00.

Inställd resa

Om en exkursion inte blir fulltecknad kan den komma att ställas in. Eventuellt inbetalade avgifter återbetalas då.

Återbud – obs, nya regler!

Återbud accepteras om inget annat anges fram till två veckor före avresedagen. Då betalas den erlagda avgiften tillbaka, *förutom anmälningsavgiften på 300 kronor*. Lämnas återbud till en exkursion med kortare varsel än 14 dagar före avresedagen ges ingen återbetalning, såvida

inte platsen kan övertas av en person från reservlistan. Vid sjukdom, ta kontakt med ditt försäkringsbolag för eventuell ersättning. Det finns ingen möjlighet att skicka in läkarintyg till StOF för att få tillbaka en inbetald deltagaravgift.

Målarter

På några exkursioner används begreppet ”målarter”. Det är fåglar vi hoppas få se under exkursionen. Ledarna ska göra sitt bästa för att hitta dem, men det finns självklart ingen garanti.

Klassificeringsnyckel

Exkursionerna är märkta med en bokstav och en siffra, för att du som deltagare ska passa in på rätt exkursion. Det är i allmänhet tillåtet att anmäla sig till vilken exkursion som helst, men man ska vara medveten om att det kan vara mer eller mindre avancerat än man tänkt sig. Deltagare med fältskådarkunskaper under den nivå som anges som exkursionens norm (bokstav) kan inte påräkna extra stöd och hjälp från ledare. Ett fåtal resor görs under omständigheter som inte passar alla. I sådana fall har ledaren rätt att avvisa deltagare, främst med hänsyn till deltagaren själv, men också för gruppens möjligheter att nå sina mål.

A = Nybörjarinriktad fågelskådning. Ledarna ropar ut vanliga arter och hjälper till med identifiering, samt assisterar vid hantering av kikare. Fåglar kan mestadels ses på bekväma avstånd. Skådningen sker i lugnt tempo, och drag efter rariteter förekommer nästan aldrig.

B = Medelavancerad fågelskådning. Deltagarna förväntas ha hyggliga artkunskaper. Ledarna ropar ut knepigare arter och hjälper till med identifiering. Stora skådaravstånd, t.ex. tubskådning över hav, förekommer. Skådningen sker i medelhögt tempo och drag efter rariteter kan förekomma.

C = Avancerad skådning. Deltagare förväntas ha goda fältskådarkunskaper och innehav av tubkikare är självklart. Stora skådaravstånd, exempelvis tubskådning över hav, kan dominera dagen. Ledarnas huvudsakliga roll är att assistera med artkunskaper, särskilt när det gäller svåra arter, att lotsa gruppen till bra skådarlokaler samt att lägga upp en effektiv skådarstrategi. Skådningen kan ske i högt tempo och drag efter rariteter är regel. Mat- och sovpauser kan bli mycket ojämnt fördelade. Fågeltillgången styr programmet.

1 = Lätt fysisk ansträngning.

2 = Medelhård fysisk ansträngning.

3 = Ganska hård – hård fysisk ansträngning.

Obs! Allt deltagande i exkursioner sker på egen risk. På exkursioner som innebär resor och övernattningsar åligger det varje deltagare att ha en egen försäkring som täcker kostnader för eventuella skador eller olyckor. Notera att de flesta ledare arbetar på ideell basis.

Exkursionsprogram

Se alltid hemsidan för sena ändringar.

Programsekreterare: Lars Magnusson och Monica Wallin.

/ På platta el. dyl./

Särskilda programpunkter i samarbete med Fältbiologerna

StOF har inlett ett samarbete med Fältbiologerna som innebär att vi tillsammans kan erbjuda några programpunkter som våra unga medlemmar är särskilt välkomna till!

Lördag 28 april: Vandring vid Kyrksjön.

Torsdag 3 maj: Vårkväll vid Ågestasjön.

Tisdag 15 maj: Vårkväll vid Ågestasjön.

Läs mer om programpunkterna nedan och tipsa unga fågelintresserade om aktiviteterna!

[/Fältbiologernas logotype in här/](#)

Januari

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 3 januari

Angarngruppen välkomnar alla StOF-are att delta i deras månadsrundor.

Samling: Örsta f.d. naturcentrum, Angarn, kl. 08.30 (obs! denna tid gäller endast 3 januari, övriga datum under vår/sommar är samlingsstiden 07.30). Se www.angarngruppen.se för mer information och www.sl.se för restider till hållplats Örsta.

Ledare: Någon skådare i Angarngruppen är värd för dagen.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Ingen begränsning.

Övrigt: Tycker du att vandringarna är trevliga, bli gärna medlem även i Angarngruppen, så stödjer du deras naturvårdsarbete i området!

Lördagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Lördag 6 januari

Råstasjön erbjuder flera olika biotoper, som attraherar många olika arter. Under vintern samsas gräsänder, sothöns, rörhöns, viggas, kanadagäss, storskrakar och knölsvanar i de isfria områdena. Djurgårdens gråhäger övervintrar vid sjön – upp till 70 stycken är inte ovanligt att se. Vattenrallen brukar kunna matas fram på klappavstånd när isen lägger sig och fågelmatningen bjuder på härliga närstudier. Bofink, rödhake och gärdsmyg är andra arter som övervintrar vid sjön. Råstasjön bjuder på en stor mängd vattenfåglar även under resten av året – änder, svanar, doppingar, sumphöns och en fantastisk skrattmåskoloni. I vassen sjunger både sävsparv, rör- och sävsångare. Runt sjön finns en mängd tättingar som stämmer upp till sång. Duvhöken flyger ofta förbi, silltruten har anlänt från Afrika och näktergalen anländer i maj. Några förkunskaper krävs inte, vi pratar om alla fåglar som kommer i vår väg. Kikare kan lånas ut. Mer information och kartbeskrivning finns på föreningens hemsida, www.stof.nu. Vandringen anordnas i samarbete med Studieförbundet och pågår i två timmar.

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se (huvudansvarig) eller Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: 60 kr/gång, som betalas på plats till ledaren eller med Swish till 123 244 0295.

Samling: Kl. 11.00 på parkeringen som tillhör Solna tenniscenter, Sjövägen, som ligger vid Råstasjöns nordvästra hörn. Buss 502 och 505 stannar utanför tennishallen.

Stockholms ström (A1)

Lördag 13 januari

Klassisk vinterskådning mitt i centrala Stockholm, där de öppna vattnen runt Strömmen ger goda övervintringsmöjligheter för många fåglar. Vandrigen går i lugnt tempo utmed innerstadens kajer för att få en så stor överblick av fågellivet som möjligt. Har vi turen på vår sida ser vi även havsörn segla över staden eller någon sparv- eller duvhök på snabb jakt efter något ätbart.

Ledare: Daniel Stenberg, daniel.stenberg@gmail.com och Lars Magnusson, lars-g.magnusson@comhem.se.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Ingen begränsning av antalet deltagare.

Samling: Kl. 08.00 vid matningsflotten nedanför Operakällaren, avslut ca kl. 11.00.

Övrigt: Varma kläder, matsäck och kikare är bra att ha med sig.

Nytt år, nystarta skådarmotorn i vinterbetongen (A2) – för tjejer

Söndag 14 januari

För nionde året i rad samlas vi för att trimma öga, öra och handkikare inför resten av skådaråret. Det är perfekt att starta i betongen! Vi besöker de platser som vi tror är bäst för dagen, kanske Tanto och Vitbergsparken. Ta med kikare, SL-kort och varm dryck i termos. Observera att detta inte är en guidad tur, utan alla medverkar. När fikasugget är som störst brukar vi summera dagen på något fik.

Ledare: Susann Östergård, tel. 072-203 11 40 och Mova Hebert.

Anmälan: Skicka namn och telefonnummer till susostergard@gmail.com

Avgift: Ingen, men ta med kontanter om det fortfarande behövs för att betala på det centralt belägna café vi brukar fika på.

Antal deltagare: Max 15.

Samling: Omkring kl. 09.00. Tid och plats meddelas via mail kort före 14 januari. Vi håller på till cirka kl.14.00.

Övrigt: Klä dig varmt, även så att fötterna är varma! Mer information kommer efter anmälan.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 17 januari

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70 eller Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01.

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Skåne i januari (B2)

Torsdag 18 januari – söndag 21 januari

Med sina, relativt sett, milda vintrar kan Skåne bjuda på många intressanta fåglar under vintern, då skådarverksamheten går på lågvarv hemma i Stockholmstrakten. Och den som är intresserad av att årskryssa kan få en pangstart. Vi kommer att få se en mängd gäss och andra övervintrare, förhoppningsvis också ett antal rovfågelarter samt sjöfågel. Vi upprepar därför

succéerna från åren 2007-2017.

Ledare: Christer Fritzell, tel. 070-632 67 32 och Torbjörn Winqvist, tel. 070-756 31 55.

Anmälan: Till Torbjörn från måndag 27 november kl. 18.00.

Avgift: Ca 2 800 kr (ungdom 2 000 kr), vilket betalas senast 19 december till StOF, pg 15 58 58-4. I priset ingår transport och logi. Glöm inte att ange namn och resmål vid inbetalning.

Antal deltagare: 14 (varav två ungdomsplatser) plus ledarna.

Resa: Med SJ:s snabbtåg vid 08.00-tiden på torsdagsmorgonen från Stockholm C till Lund. Där väntar oss två minibussar. Vi räknar med att vara tillbaka i Stockholm med snabbtåg ca kl. 21.00 på söndagen.

Logi: Vandrarhemmet Lotsvillan vid Falsterbokanalén.

Övrigt: Enkelrum kan inte erbjudas. Vi behöver knappast påpeka att det kan bli ”svinkallt”, skådning i minus 4 grader och styv kuling är inte någon höjdare om man är alltför lättklädd. Ta också med något vindtätt, så känns det genast bättre.

Stockholmskryset – artrally

Lördag 20 januari

Dags igen för det traditionella vinterfågelracet, som samtidigt blir en snabbinventering av vårt rapportområde. 2017 var det 10 lag som slogs om segern, varav flera nya lag. Det vinnande laget fick ihop 67 arter och totalt sågs 78 arter. Vi hoppas få se så väl gamla som helt nya lag i år igen. Samla ihop 2-5 personer i ett lag och se eller hör så många arter som möjligt inom Stockholms län. Chauffören behöver dock inte se fågeln under bilfärd. Deltagare som endast nyttjar kommunala färdmedel eller cykel/skidor får tillgodoräkna sig extra poäng enligt ett noga uträknat handikappsystem. Tänk på att alla arter är lika mycket värda, så att missa de vanliga arterna kan vara ödesdigert om man bara fokuserar på de svårfunna. Tävlingen börjar tidigast vid midnatt och avslutas senast kl. 16.30, då vi samlas på Överjärva gård för artgenomgång och prisutdelning. Detaljerade regler får man vid anmälan. När det segrande laget korats, avnjuter vi en välagad och oftast synnerligen välsmakande middag till bra pris (ca 160 kr).

Anmälan: Till Malin Löfgren, tel. 0708-29 27 17, kvällstid 08-776 01 03 eller via mail, malin.lofgren@haninge.se, senast 14 januari. OBS! Tid och plats kan komma att ändras/justeras. Exakta uppgifter läggs ut på hemsidan, www.stof.nu, samt meddelas vid anmälan. Det finns också en Facebookgrupp för racet: Stockholmskryset – StOF:s årliga artrally.

Avgift: Startavgift 40 kr/deltagare som betalas vid målgång.

Trut- och vitfågelskola (B1)

Söndag 21 januari

Vi tittar på trutar och måsar och går igenom art- och åldersbestämning. Vi får möjlighet att studera dräkterna på nära håll. Ta med kikare och klä dig varmt så träffas vi i ett vintrigt Stockholm. Vi går från Slussen till Strömmen längs Skeppsbron. Är det läge kan även Skeppsholmen besökas. Turen är planerad att ta ca 2 timmar.

Ledare: Claes Hansson, tel. 0734-61 98 42, chansson@kth.se.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift, men du ska vara medlem i StOF.

Samling: Kl. 08.30 vid Södermalmstorg, utanför Slussens T-banestation.

Vinterfåglar inpå knuten – ett nationellt evenemang

Fredag 26 januari – måndag 29 januari

Delta i BirdLife Sveriges årliga evenemang, som handlar om att räkna gästerna på din eller någon annans fågelmatning! Det finns också matningar i vårt rapportområde där du kan hjälpa

till med att räkna arter och antal. För mer information, se StOF:s hemsida, www.stof.nu, där vi försöker lägga in kända matningar som är bemannade under helgen. På hemsidan kommer också en fågelkrogsguide att läggas ut när det närmar sig. Inrapportering sker via BirdLife Sveriges hemsida, www.birdlife.se, där det finns ytterligare information, per brev eller via appen Vinterfåglar. Att räkningen pågår även fredag och måndag beror på att även skolor och förskolor ska kunna delta.

Februari

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 7 februari

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta.

Se onsdag 3 januari för mer information.

Stockholms ström (A1)

Lördag 10 februari

Klassisk vinterskådning mitt i centrala Stockholm, där de öppna vattnen runt Strömmen ger goda övervintringsmöjligheter för många fåglar. Vandrigen går i lugnt tempo utmed innerstadens kajer för att få en så stor överblick av fågellivet som möjligt. Har vi turen på vår sida ser vi även havsörn segla över staden eller någon sparv- eller duvhök på snabb jakt efter något ätbart.

Ledare: Daniel Stenberg, daniel.stenberg@gmail.com och Lars Magnusson, lars-g.magnusson@comhem.se

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Ingen begränsning av antalet deltagare.

Samling: Kl. 08.00 vid matningsflotten nedanför Operakällaren, avslut ca kl. 11.00.

Övrigt: Varma kläder, matsäck och kikare är bra att ha med sig.

Vinterfåglar vid Tyresö slott (A1)

Söndag 11 februari

Vi spanar efter strömstare och kungsfiskare i Follbrinksströmmen och skäggmes vid Notholmen.

Ledare: Mats Grahn, tel.070-650 02 54, mats.grahn1@gmail.com

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Samling: Kl. 11.00 vid bron vid stora parkeringen (vandrarhemsbron).

Lämplig resväg: Buss 875 från Gullmarsplan till Tyresö kyrka.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 14 februari

Ledare: Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01 eller Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Ugglelyssning vid Hjorthagen (A1)

Onsdag 21 februari

Följ med på en promenad i Nationalstadsparken där målarterna är berguv och kattuggla.

Berguven kan höras hoa året runt, men skymningen i februari och mars är ofta bra för att höra

uvarna runt gasverksområdet vid norra Djurgårdsstaden. Vi fortsätter därefter promenaden på jakt efter spelande kattuggla. Vi vandrar längs cykelvägarna mot Lilla Skuggan via Stora Skuggan till T-banestation Universitetet. Under promenaden passerar vi igenom flera kattugglerevir. Vi stannar på lämpliga platser längs vägen och lyssnar. Varma kläder och varm dryck i termos är lämplig utrustning.

Ledare: Tomas Viktor, tel. 073-443 88 35, atlas@stof.nu.

Samling: Kl. 17.00 vid Lindstedts väg 6 (infart Sofiahemmet).

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Ingen begränsning av antalet deltagare.

Övrigt: OBS! Vid otjänlig väderlek kan exkursionsdatum flyttas. Kontrollera hemsidan några dagar före. Promenaden är ca 3 km lång och vi bör vara vid T-banestation Universitetet senast kl. 21.00.

Mars

Örnräkning från Vårbergstoppen (A1)

Lördag 3 mars

Traditionsenligt räknas örnar i hela Mälardalen första lördagen i mars. Räkningarna samordnas från Rödrömmens fältstation vid Sörfjärden i Strängnäs. De genomförs nu för 17:e året i rad och ger en god bild av antalet örnar som finns i Mälaren/Hjälmaren under början av mars. Alla intresserade är välkomna att bistå med letandet och räkningen under lördagen, mellan kl. 10.00 och 12.00. Vi kombinerar örnletandet i alla väderstreck med att spana efter vårprimörer som kan visa sig. Normalt dyker de första grågässen, sångsvanarna, sånglärkorna, storskarvarna och kanske skogsduvor upp i början på mars om sydliga vindar råder. Alla är välkomna, inga förkunskaper krävs.

Ledare: Tomas Viktor, tel. 073-443 88 35, eller atlas@stof.nu.

Föranmälan: Ingen föranmälan

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Ingen begränsning.

Tid: Kl. 10.00-12.00

Resväg: Vi möts på P-platsen vid Vårbergs sjukhus längs Vårbergsvägen där bilburna kan parkera mot en avgift. Med kommunala färdmedel går man av vid T-banestation Vårberg och följer Vårholmsbackarna söderut till sjukhuset, ca 500 m.

Samling: Vid parkeringen kl. 09.30 för gemensam promenad upp till topplatån.

Övrigt: Ta med kikare och en rejäl matsäck och glöm inte ordentligt med kläder.

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 7 mars

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta.

Se onsdag 3 januari för mer information.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 14 mars

Ledare: Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Sångsvanarna vid Tysslingen – samarbete med Naturens teater i Rännesta (A1)

Lördag 17 mars

Följ med till Europas största rastplats för sångsvanar på våren, Tysslingen utanför Örebro. Tusentals sångsvanar rastar här på sin väg till sina häckningsområden i norr. Vi åker i gemensam buss från Stockholm. I priset ingår resa, kaffe, föreläsning om sångsvan, guidad tur och varm lunch, se www.tysslingen.nu. Bussen avgår kl. 7.30 från Cityterminalen och vi är tillbaka i Stockholm ca kl. 17.30.

Ledare: Eva Johansson.

Anmälan: Senast 10 mars till Eva Johansson, tel. 0761-15 20 34.

Avgift: 500 kronor, betalas senast 12 mars till StOF, pg 15 58 58-4.

Antal deltagare: Minst 35 för att resan ska bli av.

Övrigt: Meddela ev. specialkost vid anmälan. Ett antal handkikare finns till låns. Säg till vid anmälan.

Ugglor, ugglor och en massa spettar! (AB2)

Fredag 23 mars – söndag 25 mars

På nytt ger vi några StOF-are chansen att följa med på denna klassiker till Nordupplands ugglemarker, där vi sett och hört berguv, slag-, katt-, hök-, pärl, sparv-, horn-, jord- och lappuggla. Vi får se vad som bjuds denna gång, ugglor är knepiga och vädret kan ibland vara lynnigt. Normalt brukar det bli 5-8 olika arter och vi brukar få höra eller se omkring 15-25 ugglor på denna exkursion. Ibland finns gråspett och tretåig hackspett på några av lokalerna samt de övriga vanliga spettarna. Dessutom förekommer järpe, orre och tjäder, även om dessa inte alltid hinns med. På dagarna omges vi av tranor, grågäss, ormvråkar och lärkor, och vi har god chans att se många havsörnar, ibland även kungsörn. Turen går till myr- och ödemarkerna i Ekoparken Forsmark för att få uppleva en minnesvärd gryning i ödslig skogs- och myrmark. Har vi tur kanske vi även får se spår av lo och mård eller norrsken. Vi bor vid Kallrigareservatet, omgivna av stora lövskogsområden och strandängar. Resan brukar avslutas vid Vendelsjön för att se på vårsträck, eller någon annan plats av intresse om det kommer in intressanta rapporter på vägen hem.

Ledare: Peter Hunger.

Anmälan: Till Lars Magnusson tel. 070-544 78 84, från måndag 27 februari kl. 19.00, fram t.o.m. torsdag 9 mars.

Avgift: 1 000 kr som betalas till StOF, pg 15 58 58-4, direkt efter godkänd anmälan. Glöm inte att ange namn och resmål vid inbetalning.

Resa: Avfärd i två egna bilar från Rörstrandsgatan, nära S:t Eriksplans T-banestation (uppgång S:t Eriksplan) fredag 23 mars kl. 16.00. Åter söndag 25 mars mellan kl. 18.00 och 21.00.

Antal deltagare: Max 6-7 deltagare, bilförare kan få förtur.

Övrigt: Vi övernattar på en gård med kök med begränsade matlagningsmöjligheter, men här finns värme och badrum. Ta därför med färdiglagad mat som bara behöver värmas upp, eller som går att äta kall i fält om vi får vackert väder. Sista dagen ingår avskedsfika vid artgenomgången. Ta med sovsäck och/eller lakan och mat för hela resan, dessutom färdiga smörgåsar samt en liten termos med fika för första natten och morgonen. Varma kläder (som inte prasslar vid minusgrader!) och varma skodon (typ fodrade, vattentäta vandringskängor/stövlar) är ett måste. Temperaturen kan variera från +5 till -15 grader, allt från solsken och töväder till snöstorm kan förekomma.

April

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 4 april

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta.
Se onsdag 3 januari för mer information.

Angarnssjöängen (A1)

Lördag 7 april

Den här exkursionen har varit tradition sedan länge. Det är alltid en extra njutning att komma ut i fågelmarkerna under den tidiga våren. De första vårgästerna anländer nu och ger liv åt den hittills tysta naturen. Över fälten sjunger sånglärkorna och skogs- och ringduvor både rastar och sträcker förbi. Chansen är god att också kunna få se rastande snösparvar ute på fälten. Arter som brukar dyka upp just till månadskiftet mars/april är bl.a. brun kärrhök, enkelbeckasin, skogssnäppa och sädesärta. Om isen har gått upp i sjön rastar nu även stora mängder änder, gäss och sothöns.

Ledare: Kunniga skådare ur Angarngruppen.

Kontaktperson: Stefan Paulin, tel. 0702-27 45 13.

Anmälan: Ingen föranmälan eller begränsning av antalet deltagare.

Avgift: 20 kr, som betalas direkt till ledarna. Intäkterna går till vinterfågelmattningen vid Angarnssjöängen.

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta Naturcentrum (f.d. Naturum). Kontrollera resvägen på Angarngruppens hemsida www.angarngruppen.se eller SL:s reseplanerare, www.sl.se.

Betongexkursion på Skinnarviksberget (A1)

Onsdag 11 april

Häng på och möt våren från Stockholms innerstads bästa utsiktspunkt! Nu är vårsträcket igång med finkar och trastar, inklusive dubbeltrast, men även mycket annat kan dyka upp med lite tur. Exempel på andra arter som årligen ses från berget vid denna tid är sädgås, ormvråk, skogssnäppa, storspov och brun kärrhök.

Ledare: Claes Hansson, tel. 0734 - 61 98 42.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen.

Antal deltagare: Ingen begränsning.

Samling: Kl. 06.00 vid masten högst uppe på "Skinkan". Avslutning ca kl. 09.00 eller när sträcket avtagit.

Övrigt: Inga speciella kunskaper behövs, vi pratar om alla fåglar vi ser. Tubkikare kan vara bra att ha, men är inte nödvändig.

Klassiska fågelsjöar (B2)

Fredag 13 april-söndag 15 april

I vårens härliga tid gör vi en rundresa till några av södra Sveriges klassiska fågelsjöar. Under resan finns chans att få många årskryss. På fredagen skådar vi vid Svartåmyningen och Tåkern medan lördagen ägnas åt Hornborgasjön. Söndagen avslutas med Oset och Kvismaren vid Örebro. Resan brukar ge mängder av vårfåglar, rördrom, gäss och doppingar som svarthalsad dopping, gråhakedopping och alla våra simänder. Vid Hornborgasjön finns tranorna kvar, men mycket annat också som mindre sångsvan och ibland spetsbergsgås och amerikansk bläsand.

Ledare: Lars Magnusson, tel. 070-544 78 84.

Anmälan: Till Lars från måndag 19 mars kl. 18.00.

Avgift: Ca 1 800 kr (ungdom 1 400 kr), som betalas senast 3 april till StOF, pg 15 58 58-4. Exakt pris anges vid anmälan. I priset ingår transport och logi inkl. städning. Glöm inte att ange namn, om du är medlem i STF samt resmål vid inbetalning.

Antal deltagare: 7 (varav en ungdomsplats) samt en ledare.

Resa: Vi åker i en minibuss för att kunna ta oss fram snabbt och smidigt och för att kunna vara flexibla vid larm. Samling vid Liljeholmens T-banestation, vid vändplatsen för bilar, kl. 08.00 fredag 13 april. Tillbaka på samma plats söndag 15 april ca kl. 20.00.

Logi: Första natten på ett vandrarhem i Falköping och andra natten på ett vandrarhem i Mariestad. Enkelrum kan inte erbjudas. Ta med egna lakan.

Övrigt: Varma kläder med underställ är ett måste eftersom vårarna kan vara kyliga och vi ibland står stilla länge och skådar. Både handkikare och tubkikare är nödvändigt eftersom vi ofta kommer att ha långa skådaravstånd.

Tidiga vårfåglar i Sandemar (A1)

Söndag 15 april

Det vackra kustlandskapet i Sandemar är en bra plats att möta nyanlända vårfåglar på. Över strandängarna fladdrar vipor medan större strandpipare och enkelbeckasiner går och söker föda. Lärksång, starar och duvflockar brukar förgylla luftrummet, liksom gäss och änder. Säkert ser vi också någon havsörn.

Ledare: Mats Grahn, tel.070-650 02 54, mats.grahn1@gmail.com

Anmälan: Till exkursionsledaren senast 13/4.

Avgift: Ingen.

Samling: Kl. 9.30 på parkeringsplatsen till Sandemars naturreservat.

Lämplig resväg: Pendeltåg till Handen och buss 839 därifrån (i riktning Smådalarö) till Svärdsnäsviken (obs! hållplatsen före Sandemars slott).

Onsdagsvandring vid Kyrksjön – morgon (A1)

Onsdag 18 april

Kyrksjön bjuder på olika biotoper vilket attraherar många olika sorters fåglar. Vi förväntas bl.a. se svarthakedopping, smådopping och skäggdopping i sjön. Utmed promenadvägen runt sjön finns bl.a. mindre hackspett, stenknäck, gärdsmyg, trädkrypare och stjärtmes. En sparv- eller duvhök flyger gärna förbi. Några förkunskaper krävs inte, vi pratar om alla fåglar som kommer i vår väg. Kikare lånas ut.

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se och Eva Johansson, tel. 076-115 20 34.

Avgift: 60 kr som betalas på plats till ledaren eller med Swish: 123 244 0295.

Samling: Kl. 08.00 på parkeringen vid Vultejusvägen, intill idrottsplatsen i Norra Ängby.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 18 april

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Spännande utflykt till Roslagens nordostligaste utpost! (AB2)

Fredag 20 april – lördag 21 april

Vi ställer oss på Gräsö vid dess nordostligaste punkt söder om Örskärssund och spanar efter sträckfåglar. Detta är en något underskådad lokal som ligger väldigt spännande till på våren. Här sker avstampet mot Finland för många större fåglar som duvor, kråkfåglar, rovfåglar och tranor samt är ledlinje för trastar, finkar och vadare. Förra året vid denna tid sågs gott om dubbeltrast och enstaka observationer gjordes av rara fåglar som ringtrast, stäpphök och röd glada.

Ledare: Claes Hansson, tel. 0734 61 98 42, chansson@kth.se.

Anmälan: Till Claes från tisdag 20 mars kl. 19.00.

Avgift: 200 kr, inklusive en gemensam frukost, betalas senast 27 mars till StOF, pg 15 58 58-4.

Resa: Avfärd i tre egna bilar från överenskommen plats fredag 20 april kl. 16.00. Åter lördag 21 april mellan kl. 16.00 och 19.00.

Antal deltagare: Max 11 deltagare, bilförare kan få förtur.

Övrigt: Vi övernattar i en stuga med vind och två friggebodar men med begränsade matlagningsmöjligheter och utan rinnande sötvatten. Middag vid framkomst på fredag intas på en enkel restaurang i Öregrund eller med egen matsäck om man föredrar det. Claes tar med en dunk färskvatten och lagar frukost. Mat resten av lördagen är en fältmatsäck som görs av frukostmaten alternativt kompletteras med medhavd mat. Ta med sovsäck eller sängkläder, varma kläder (vi kommer att stå ganska stilla), termos och gärna tubkikare. Finner gruppen, eller delar av gruppen, vilja och logistisk lösning för att stanna ytterligare ett dygn på Gräsö så är det en möjlighet.

Vandring vid Kyrksjön – samarbete med Fältbiologerna (A1)

Lördag 28 april

Kyrksjön bjuder på olika biotoper som attraherar många olika sorters fåglar. Vi förväntas bl.a. se svarthakedopping, smådopping och skäggdopping i sjön. Utmed promenadvägen runt sjön finns bl.a. mindre hackspett, stenknäck, gärdsmyg, trädkrypare och stjärtmes. En sparv- eller duvhök flyger gärna förbi. Några förkunskaper krävs inte, vi pratar om alla fåglar som kommer i vår väg. Kikare lånas ut.

Ledare: Eva Johansson, tel. 076-115 20 34.

Avgift: Ingen avgift.

Samling: Kl. 08.00 på parkeringen vid Vultejusvägen, intill idrottsplatsen i Norra Ängby.

Övrigt: Utflykten riktar sig till både medlemmar i Fältbiologerna och StOF.

Maj

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 2 maj

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta.

Se onsdag 3 januari för mer information.

Onsdagsvandring vid Kyrksjön – morgon (A1)

Onsdag 2 maj

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl. 08.00.

För ytterligare information, se 18 april.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 2 maj

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Vårkväll vid Ågestasjön – samarbete med Fältbiologerna (A1)

Torsdag 3 maj

Vi samlas vid Ågesta Gård kl. 18.00, i anslutning till buss 833 ankomst från Farsta Strand.

OBS! Du ska inte gå av vid Ågesta Friluftsgård, utan åka vidare till Ågesta Gård, dvs.

hållplatsen vid ridskolan. Busstiderna är preliminära – se www.sl.se. Vi tar först en promenad

till Pumphusängen och spanar efter änder och vadare där, medan enkelbeckasinen spelflyger över oss. Sedan till Godaobsudden och fågeltornet för att se vad som finns i sjön och kanske räkna hur många skrattmåsar är i år. Därefter medhavd fika i fågeltornet. Vid 21-tiden går en buss tillbaka till Farsta, men om man kan och vill stanna lite längre så kommer vi att ta en sväng till Pumphusängen och lyssna efter nattaktiva arter. Återfärd från Ågesta gård ca kl. 23.00.

Ledare: Anders Lennartsson, tel.0706-96 95 63.

Anmälan: Till Anders från 18 april.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: 20-25.

Övrigt: Utflykten riktar sig till både medlemmar i Fältbiologerna och StOF.

Fågelskådningens dag (A1)

Söndag 6 maj

Fågelskådningens dag är ett nationellt arrangemang som anordnas varje år i början av maj på initiativ av BirdLife Sverige. StOF kommer att bemanna fågeltornen vid Ågestasjön och Fysingen, där du kan få hjälp med artbestämning av fåglar hela dagen. Vi berättar också om vilka arter som man har chans att se. Ingen föranmälan krävs, vi har öppet hus under dagen. För tider, se StOF:s hemsida www.stof.nu när det närmar sig. Även många lokalföreningar har aktiviteter för allmänheten den här dagen och informerar om dessa på sina hemsidor, se förteckning med webbadresser [här /länk/](#).

Vårkväll vid Ågestasjön – samarbete med Fältbiologerna (A1)

Tisdag 15 maj

För mer information, se torsdag 3 maj.

Fågelskådning för barn vid Kyrksjön (A1)

Tisdag 15 maj

Den här aktiviteten riktar sig till barn i åldern 8-12 år. Vi går en liten sväng vid Kyrksjön och tittar och pratar om de fåglar som kommer i vår väg. Föräldrar är välkomna att följa med. Ta med något smått och gott att äta så fikar vi tillsammans ute på bryggan medan vi tittar på fåglarna på vattnet i tubkikaren. Ett mindre antal kikare finns att låna.

Ledare: Eva Johansson, tel. 076-115 20 34.

Anmälan: Ingen föranmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Samling: På parkeringen mitt emot Ängby IP, Vultejusvägen kl 18. Vi är ute ca 2 timmar.

Hitta hit: Tunnelbana grön linje till Ängbyplan och ca 1 km promenad norrut eller buss 117 till hållplats Vultejusvägen och ca 500 m promenad söderut.

Övrigt: Ta med kikare och fågelbok om du har. Klädsel efter väder.

Onsdagsvandring vid Kyrksjön – morgon (A1)

Onsdag 16 maj

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl 08.00.

För ytterligare information, se 18 april.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – förmiddag (A1)

Onsdag 16 maj

Ledare: Gigi Sahlstrand, tel. 070-890 07 70, gigi@gigisahlstrand.se.

Samling: Kl. 11.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Fågelskådning hos Linnea koloniträdgårdsförening i Bromma (A1)

Torsdag 17 maj

Koloniträdgårdsföreningen hälsar oss välkomna att tillsammans med dem göra en vandring genom deras lummiga och fina område, kantat av fin lövskog, för att spana efter fåglar. Vi kommer att bekanta oss med de vanligaste trädgårdsfåglarna men har även chans att få syn på duvhöken som häckar i omgivningarna. Vi startar med gemensam fika till självkostnadspris (ta med kontanter i små valörer) i Linneagården. Därefter går vi ut i den förhoppningsvis sköna vårkvällen.

Ledare: Eva Johansson, tel. 076-115 20 34, och Eva Stenvång Lindqvist.

Samling: Kl. 18.00 vid infarten till kolonin på Spångavägen 84, Bromma. Sök i SLs reseplanerare efter transport till Spångavägen 84. Närmaste busshållplats är Kortenslund, varifrån det är ca 100 meter att gå. Från Brommaplan är det 1,2 kilometers promenad.

Anmälan: Senast 14 maj till Eva Johansson för att vi ska kunna beställa fika.

Avgift: Ingen avgift.

Antal deltagare: Max. 25 personer.

Övrigt: Kläder efter väder. Kikare finns att låna, säg till vid anmälan.

Södra Gotland och Stora Karlsö (B2)

Torsdag 17 maj – måndag 21 maj

Gotland är intressant för fågelskådning vilken tid på året som helst. I maj kan Gotland vara en riktig raritetsmagnet. Gotland är också stort. På den här resan fokuserar vi därför på den sydligaste delen av Gotland för att få ut så mycket av skådningen som möjligt. Vi besöker de många fina fågellokaler i sydost som Närsholmen, Grötlingboudd, Faludden, Stockviken, Holmhällar, Muskmyr och inte minst området kring Hoburgen med Rivet där ringmärkning sker. I tre nätter har vi vår bas på det klassiska Pensionat Holmhällar. Vi gör även besök med övernattnin på Stora Karlsö, som har Sveriges förnämsta fågelberg med alkor. Årliga gäster på sydligaste Gotland under maj 2011-2016 har varit vaktel, aftonfalk, brun glada, turturduva och korttålaräcka. Andra arter som setts i området där vi ska vistas under maj minst tre av de senaste sex åren är bl.a. vitnäbbad islom, rödhalsad gås, ägretthäger, fjällpipare, stäpphök, rostgumpsvala, härfågel, biätare, vassångare, lundsångare, brandkronad kungsfågel, svartpannad törnskata, gulhämpling och kornsparv. Kan vi få in fem av dessa 19 arter ska vi vara nöjda.

Ledare: Erik Peurell, tel. 070-398 08 67, och Marianne Dannbeck, tel. 070-389 21 99.

Anmälan: Obs! för att kunna göra bokningen och delbetalning för vistelsen på Stora Karlsö behöver vi ta in anmälningar lång tid i förväg. Anmälan sker därför till Erik redan från onsdag 10 januari kl. 18.00.

Avgift: Ca 3 500 kr, vilket betalas senast 15 januari till StOF, pg 15 58 58-4. Exakt pris anges vid anmälan. I priset ingår bilhyra och drivmedel, Gotlandsfärja, tre nätter på Pensionat Holmhällar, besök med guidning och boende på Stora Karlsö. Glöm inte att ange namn och resmål vid inbetalning.

Resa: Vi åker i två minibussar. Samling vid Liljeholmens T-banestation, vid vändplatsen för bilar, kl. 08.00 på torsdag 17 maj. Tillbaka på samma plats måndag 21 maj ca kl. 21.00.

Logi: Vandrarhemsstandard. Enkelrum kan inte erbjudas. Ta med egna lakan.

Lappkärret/Spegeldammen – morgon (A1)

Tisdag 22 maj – Biologiska mångfaldens dag

Om du är nybörjare som fågelskådare, eller nyfiken att prova på, har du chansen att följa med på en tur under sakkunnig ledning på Norra Djurgården på självaste Biologiska mångfaldens dag. Vid Lappkärret kommer vi att se änder av olika slag, skrattmåsar, sothöns och kanske smådoppingarna som häckar i den lilla sjön. Spegeldammen bjuder på änder och gäss. Har vi tur seglar en havsörn förbi. Vandrigen går genom olika miljöer som ger oss möjlighet att se och höra många olika fågelarter, bl.a. skogsduva som är vanlig i området. Eftersom det är vår kommer det att finnas goda möjligheter att lyssna till och lära sig flera olika arters sång.

Ledare: Lina Jansson, tel. 073-646 87 95.

Anmälan: Ingen anmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Samling: Utanför Naturhistoriska riksmuseets huvudingång kl. 07.00. Turen tar 2-2,5 timmar.

Övrigt: Ta med kikare och fågelbok om du har. Grövre skor kan vara bra, i övrigt klädsel efter väder. Fika kan vara trevligt att avsluta turen med.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – kväll (A1)

Onsdag 23 maj

Ledare: Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01.

Samling: Kl. 18.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Hemmesta sjöäng (A1)

Söndag 27 maj

Hemmesta sjöäng är en nyrestaurerad våtmark på Värmdö. Framför allt har den blivit en bra vårlokal för fågel. Vi blir guide av Tom Arnbom, Värmdö Fågelklubb, som känner lokalen som sin egen ficka och han kommer under vandrigen bl.a. att berätta om hur man praktiskt gått tillväga för att gynna fågel, fisk och rekreation. Man vet aldrig vad slutet av maj kan bjuda på, men drygt 60 arter kommer vi med sannolikhet att observera när vi vandrar runt våtmarken.

Ledare: Tom Arnbom, tel. 070-554 40 66.

Anmälan: Ingen föransmälan.

Avgift: Ingen avgift.

Samling: I fågeltornet ca kl. 06.45, när buss 474 anlänt – kontrollera avgång på SLs hemsida, www.sl.se. Buss 474 från Slussen är skyltad Hemmesta, men ändhållplatsen där du ska gå av heter Hemmesta vägskäl. Gångvägen till fågeltornet ligger 75 meter ner mot vägskälet till höger från hållplatsen. Man når tornet på 5 minuter. Bilburna tar väg 222 från Stockholm till Mölnvik, fortsätter rakt fram till Ålstäket och kör sedan vidare rakt fram mot Hemmesta, tills ni ser en P-skyld, Hemmesta sjöäng, in till vänster vid Hemmesta vägskäl. Exkursionen beräknas ta 3-4 timmar.

Övrigt: Är det uppehållsväder går det bra med bekväma promenadskor. Ta med matsäck!

Onsdagsvandring vid Råstasjön – morgon (A1)

Onsdag 30 maj

Ledare: Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01.

Samling: Kl. 08.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Onsdagsvandring vid Kyrksjön – kväll (A1)

Onsdag 30 maj

Ledare: Eva Johansson, tel. 076-115 20 34.

Samling: kl. 18.00.

För ytterligare information, se 18 april.

Juni

Nattsångarexkursion (A1)

Tisdag 5 juni, eller om vädret säger annorlunda senare i veckan*

Detta är en exkursion där vi letar efter nattaktiva fåglar. Vi samåker i egna bilar men vart vi åker beror på hur situationen ser ut för tillfället. Det kan bli neråt Bornsjöområdet och omgivningar men det kan också bli norrut till spännande Upplandslokaler. Aktuella arter är t.ex. gräshoppsångare, kärrensångare, flodsångare, trastsångare, kornknarr eller hornuggla; har vi tur kan någon tidig busksångare, vaktel eller nattskärna ha kommit på plats.

Ledare: Claes Hansson, tel. 0734-61 98 42.

Anmälan: Till Claes från söndag 3 juni kl. 18.00. *Då bestäms om det blir på tisdagen eller om det finns anledning att skjuta på exkursionen en eller flera dagar framåt.

Avgift: Ingen, förutom att bilförarna ersätts av passagerarna.

Antal deltagare: Ingen begränsning, men vi måste ha match mellan bilförare och passagerare.

Samling: Kl. 21.00 på överenskommen plats.

Övrigt: Inga speciella förkunskaper behövs, vi pratar om alla fåglar vi hör. Tubkikare är onödigt men kikare kan eventuellt komma till nytta. Ficklampa är bra för att slippa snubbla i mörkret.

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 6 juni

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta.

Se onsdag 3 januari för mer information.

Onsdagsvandring vid Kyrksjön – kväll (A1)

Onsdag 13 juni

Ledare: Eva Johansson, tel. 076-115 20 34.

Samling: Kl. 18.00.

För ytterligare information, se 18 april.

Södra fjällen (B3)

Torsdag 14 juni – måndag 18 juni

Vår populära klassiker går till Härjedalen för att skåda fjäll- och skogsfåglar. Hittills har den ena resan inte varit den andra lik, varför den både passar dig som varit med förut och dig som reser med oss för första gången. Resan har hittills bjudit på många härliga fågelmöten med bl.a. fjällripa, fjällpipare, lappsparv, blåhake, dubbelbeckasin, lavskrika, smålom och jaktfalk. Eftersom solen knappt hinner gå ned förrän den går upp igen kan vi skåda nästan dygnet runt. Så visst har vi chans att hinna med det mesta av vad fjällvärlden har att erbjuda på fem dagar. Någon av dagarna gör vi kanske en längre vandring över fjället, och ibland är det rätt brant i slutningarna. Detta, och de korta nätternas sömn, gör att en god grundkondition krävs för ett fullt utbyte av resan.

Ledare: Per Helgesson, tel. 0725-55 73 73 och Magnus Stenmark, tel. 073-730 31 73.

Anmälan: Till Per från tisdag 13 mars kl. 18.00.

Avgift: 2 750 kr (ungdomar 2 125 kr). Betalas senast 11 maj till StOF, pg 15 58 58-4. Glöm inte ange namn och resa vid betalning. I priset ingår transport och logi samt slutstädning i Funäsdalen.

Avbokning: Se avbokningsreglerna i början av programmet.

Antal deltagare: 14 (varav två ungdomsplatser) plus ledarna.

Resa: Avresa med minibuss från Stockholms Central torsdag kl. 09.00. Hemkomst måndag ca kl. 22.00.

Logi: En natt i Idre och tre nätter i Funäsdalen.

Onsdagsvandring vid Råstasjön – kväll (A1)

Onsdag 20 juni

Ledare: Hasse Ivarsson, tel. 076-839 29 01

Samling: Kl. 18.00.

För ytterligare information, se 6 januari.

Juli

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 4 juli

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta

Se onsdag 3 januari för mer information.

/Markerat på något sätt, rubrikfärg eller platta eller något/

Vi tar också upp de första programpunkterna för hösten. OBS! Anmälan redan 4 juni till resan Rovfåglar och vadare i södra Skåne 6-9 september,

Augusti

Månadsrunda med Angarngruppen (A1-2)

Onsdag 1 augusti

Samling: Kl. 07.30 vid Örsta

Se onsdag 3 januari för mer information.

Hjälstaviken – Stockholmstraktens bästa fågelsjö (B1-2)

Söndag 26 augusti

Följ med till den mest artrika fågelsjön i Stockholms närhet. I augusti börjar flyttfåglarna samlas och mängder av vadare, änder och gäss brukar ses här. De senaste åren har en flock fjällgäss hållit till vid sjön. Andra arter vi kan se är brun kärnhök, skäggmes och med lite tur pilgrimsfalk.

Ledare: Lars Magnusson, tel. 070-544 78 84.

Anmälan: Till Lars från söndag 19 augusti kl. 18.00.

Avgift: Ingen, förutom att bilförarna ersätts av passagerarna.

Antal deltagare: Ingen begränsning, men vi måste ha match mellan bilförare och passagerare.

Samling: Kl 10.00 på överenskommen plats.

Övrigt: Inga speciella förkunskaper behövs, vi pratar om alla fåglar vi hör. Tubkikare är bra att ha och handkikare nödvändig.

September

Rovfåglar och vadare i södra Skåne (B2)

Torsdag 6 september – söndag 9 september

Södra Skåne är en av de hetaste platserna att åka till i fåglarnas flyttningstider. Vår resa har fokus på Falsterbo under den tid som rovfåglarna och inte minst bivråkarna kan sträcka ut i stora antal. Beroende på väder och vind besöker vi även andra för årstiden intressanta lokaler i Skåne. Dyker det upp något hett larm kan vi åka på det. Förutom Nabben kommer vi också att besöka andra vadarlokaler i närheten. Sträckskådning innebär ofta korta observationstider och många gånger långa avstånd. Tubkikare är därför nödvändig. Men vi tar oss också tid att studera detaljerna på de fåglar som inte har så bråttom. Sammantaget en resa som kräver viss förkunskap, men även vilja att lära mera tillsammans med andra.

Ledare: Eva Johansson, tel. 0761-15 20 34 och Lars Magnusson, tel. 070-544 78 84.

Anmälan: Till Lars från måndag 4 juni kl. 18.00.

Avgift: Ca 3 000 kr (ungdom 2 100 kr), som betalas senast 10 augusti till StOF, pg 15 58 58-4. Exakt pris anges vid anmälan. I priset ingår tågresa, biltransport i Skåne och logi. Glöm inte att ange namn och resmål vid inbetalning.

Antal deltagare: 14 (varav två ungdomsplatser) plus ledarna.

Resa: Med SJ:s snabbtåg vid 08-tiden på torsdagsmorgonen från Stockholm C till Lund. Där väntar oss två minibussar. Vi räknar med att vara tillbaka i Stockholm med snabbtåg ca kl. 21.00 på söndagen.

Logi: Vandrarhemmet Lotsvillan vid Falsterbokanalens. Enkelrum kan inte erbjudas. Ta med egna lakan. Städning ingår.

Övrigt: Tidiga morgnar vid havet är nästan alltid kalla och blåsiga. Packa ner underställ, varma och vindtäta kläder.

Innekvällar

Se alltid hemsidan för sena ändringar.

Ansvarig för innekvällarna är Gigi Sahlstrand.

Bland fjällrävar och praktejdrar på Svalbard – Niclas Ahlberg

Tisdag 23 januari

– Trots resor till många hörn av världen har jag aldrig blivit så hänförd av en plats som när jag landade på Svalbard. Kärlek vid första ögonkastet, säger kvällens föredragshållare och årets Nordiska fågelfotograf 2016, Niclas Ahlberg. Följ med Niclas på en resa till Svalbard med bilder på landskapet, isen och den arktiska faunan.

Lokal: Studieförbundet, Norrtullsgatan 12N, T-banestation Odenplan.

Tid: Kl. 19–21.

Jag är beroende av fåglar – Daniel Stenberg

Tisdag 20 februari

Illustrerat med egna bilder kommer Daniel att berätta om sitt förhållande till våra bevingade vänner. Ett förhållande som genom åren gått upp och ned, men alltid funnits kvar och idag har vuxit sig mer starkt än någonsin. Daniel är styrelseledamot i StOF och är sedan 2011 invald som medlem i föreningen Naturfotograferna. Han inledde helt ovetandes sin fågelskådarkarriär vid 10 års ålder och har nu, 35 år senare kapitulerat inför det faktum att fåglarna alltid kommer vara med och färga hans liv.

Lokal: Studieförbundet, Norrtullsgatan 12N, T-banestation Odenplan.

Tid: Kl. 19–21.

Årsmöte

Måndag 19 mars

Föredragshållare: Felix Heintzenberg – Arktis, ett liv i en värld av is och snö

Felix har sedan tonåren fascinerats av Arktis vilda och orörda skönhet. Under de senaste 20 åren har han åtskilliga gånger haft tillfälle att besöka arktiska områden, från Svalbard och Kanada till Nordnorge, Island och Grönland. Felix författarskap och fotografi har vunnit olika priser i nationella och internationella tävlingar. Två av hans böcker har av Världsnaturfonden utsetts till Årets Pandabok. Boken ”Arktis” blev Augustnominerad!

Årsmöteskallelsen finns på sid. **xx**.

Lokal: Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 33, T-banestation Odenplan.

Tid: Kl. 19–21.30

Övrigt: Föreningen bjuder på fika med dopp.